

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 70496-2023 /

Onderwerp: Beleidskader Armoede & Schulden 2024-2028

Auteur	: Lars Oorsprong
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	: Lars.Oorsprong@gemeentemaashorst.nl
Port.	: R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Beleidskader Armoede & Schulden 2024-2028

Voorstel

1. Het nieuwe Beleidskader Armoede & Schulden 2024 – 2028 vast te stellen.
2. voor 2024 een incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 90.000 voor een eenmalige bewustwordingscampagne en deskundigheidsbevordering en dit te dekken uit de algemene reserve.
3. voor 2024 en verder een structureel budget beschikbaar te stellen ter hoogte van € 51.000 voor de voorgestelde aanpassingen in het beleid (zie paragraaf Financiën) en dit ten laste te brengen van het begrotingsaldo.
4. En daarvoor bijgevoegde 3e Begrotingswijziging van het jaar 2024 vast te stellen.

Inleiding

Als onderdeel van de harmonisatie van ons beleid is het Beleidskader Armoede & Schulden 2024-2028 opgesteld. Op grond van artikel 2 lid 1 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening wordt uw raad verzocht het beleidskader vast te stellen.

Beoogd effect

Met dit beleidskader geven we richting aan de integrale schuldhulpverlening, voorkomen we problematische schulden, bestrijden we armoede en bieden we brede ondersteuning aan inwoners met geldzorgen.

Argumenten

1.1 Met het beleidskader bouwen we voort op vorige beleidskaders, evaluaties en visievorming.

Dit beleidskader bouwt voort op de beleidskaders van de voormalige gemeenten Uden en Landerd. Deze kaders zijn met de samenvoeging van de gemeente komen te vervallen. Daarnaast zijn diverse evaluaties van beleid, pilots en visiedocumenten hierin meegenomen.

1.2 Dit beleidskader is tot stand gekomen aan de hand van input van diverse betrokkenen.

Inwoners, de Adviesraad Sociaal Domein, welzijnsorganisaties, ketenpartners, externe professionals, collega's, bestuurders en raadsleden hebben voorafgaand aan het opstellen, hun input op het beleidskader geleverd. Uw raad heeft hier op 1 december 2022 een bijeenkomst over gehad.

1.3 Die visie uit dit beleidskader sluit aan op het bestuursakkoord 2022-2026.

De in het beleidskader geformuleerde visie luidt: *'In de gemeente Maashorst is het prettig leven voor alle inwoners. Iedereen heeft de mogelijkheid om rond te komen en deel te nemen aan de samenleving. Er is een stevig sociaal vangnet en een divers aanbod aan ondersteuning voor inwoners met een laag inkomen. Wanneer onze inwoners toch geconfronteerd worden met financiële tegenslagen, bieden we direct een helpende hand. Hierbij kijken we verder dan de letter van de wet en zoeken we duurzame oplossingen. Problematische schulden, huisuitzettingen en afsluitingen behoren tot het verleden.*

Deze visie sluit aan op de in het bestuursakkoord genoemde trefwoorden; preventie, vindbaarheid, integraliteit en inclusie.

1.4 We vliegen de aanpak armoede en schulden breed aan

Het beleidskader voorziet in het uitbannen van kindarmoede door het harmoniseren van bestaande regelingen, het ophogen van de laptop/schooltasregeling, het aanbieden van zowel culturele- als sportieve activiteiten vanuit het Jeugdfonds Sport en Cultuur en het tegemoetkomen in de kosten van zwemlessen voor diploma A en B. We gaan aan de slag met gecombineerde schuldhulpinterventies door oog te hebben voor preventie (voorlichting en bewustwording), vroegsignalering, alternatieve mogelijkheden van schuldhulpverlening en/of -sanering en nazorg. We gaan onze inwoners actiever benaderen en we werken vanuit vertrouwen.

1.5 We zijn er voor iedereen en iedereen kan meedoen

We hebben oog voor inwoners die net buiten de boot vallen als het aankomt op regelingen of steun van overheidswege. In ons minimabeleid houden we rekening met formele (bijvoorbeeld inkomens- of vermogenstoets) en informele (taalachterstanden, eenzaamheid of culturele verschillen) belemmeringen in het mee kunnen doen in de samenleving. We bieden een breed scala aan activiteiten aan voor inwoners met verschillende participatie-mogelijkheden. Onze informatievoorziening is begrijpelijk en eenvoudig vindbaar.

1.6 We trekken samen op tegen armoede en schulden

We zoeken (nog) meer de samenwerking op met ketenpartners. Een voorbeeld hiervan is het op te richten Platform Geldzorgen en het maken van werkafspraken met bewindvoerders in onze regio.

1.7 We hebben een gedegen monitoring en sturen op resultaten

We doen meer met de beschikbare informatie in het monitoren van ons beleid en het (bij)sturen ervan. Onze eigen systemen worden optimaal gebruikt en waar het ons aan kennis ontbreekt, schakelen we de hulp van externe partijen in. Dit komt ook de informatievoorziening naar uw gemeenteraad ten goede.

Kanttekeningen

1.1 Het beleidskader schetst de brede contouren van ons minima- en schuldenbeleid.

Het beleidskader beschrijft globaal de richting waar we als gemeente naartoe willen met ons minima- en schuldenbeleid. Voor veel bestaande regelingen en voorzieningen verandert er niet veel. Een aantal zaken van het voorgestelde en/of gewijzigde nieuwe beleid moet nog wel in uitvoering worden gebracht. Het beleidskader voorziet niet in een uitwerkings- of stappenplan. Niet alle voorgenomen activiteiten gaan daarom al direct per 1 januari 2024 in en niet alle beleidsdoelen zullen daarom in 2024 al gehaald zijn. In overleg met onze collega's van de uitvoering en kwaliteit, samenwerkingspartners en externe professionals zullen we de uitvoering in de periode 2024 t/m 2028 in werking zetten. Dit biedt ook de ruimte om een gedegen uitvoering op te zetten, die we goed naar de toekomst borgen en waarmee we de komende jaren verder kunnen. Waar nodig in de uitwerking van het beleid, zal dit nader worden uitgewerkt en ter besluitvorming aan het college of uw raad worden voorgelegd.

1.2 Er gaat een hoog ambitieniveau van ons minima- en schuldenbeleid uit.

Over het algemeen is ons bestaande minima- en schuldenbeleid al vrij uitgebreid. Het in dit beleidskader nieuw voorgestelde beleid vergroot de ambitie daarvan des te meer. Dit brengt de nodige extra kosten, personele inzet en durf met zich mee. Gelet op de in het beleidskader geschetste ontwikkelingen rondom deze thema's, is dit ambitieniveau echter een vereiste om deze het hoofd te bieden. De urgentie is groot, ons ambitieniveau daarom ook.

2.1. Onze begroting is niet alle jaren structureel sluitend

Het uitgangspunt is om de harmonisatie van beleid binnen bestaande budgetten uit te voeren. Ons uitgangspunt is voor alle jaren een structureel sluitende begroting. Dat is momenteel niet het geval. De Begroting 2024-2027 laat de volgende ontwikkeling zien: (Bedragen x € 1.000, V= voordeel, N= Nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Saldo meerjarenbegroting 2024-2027	V343	V 4.512	N 4.059	N 5.453

Dit is uiteraard een moment opname maar wél de huidige stand van zaken en daar moeten we naar handelen. Er is dus in geen dekking voor voorstellen met structurele financiële gevolgen die betrekking hebben op de jaren 2025, 2026 en 2027. Mocht de raad instemmen met dit voorstel dan zal er bij het opstellen van het bestedings- en dekkingsplan 2025-2028 als onderdeel van Programmabegroting 2025 extra dekking gezocht moeten worden in een combinatie van;

- Herijking bestaand beleid, oftewel andere zaken niet meer doen
- Bezuinigingen, oftewel het concreet stoppen met activiteiten
- De inzet van onze algemene reserve als structureel dekkingsmiddel
- Belastingverhoging voor onze inwoners, bedrijven en gasten.

Financiën

De financiële effecten van het nieuwe beleid zijn als volgt:

Structurele Effecten Maatregelen nieuw beleid	2024	2025 en verder
SDV: Invoering Schuldhulp Light product	20.000	20.000
BB: Besparing Bewindvoerderskosten (a.g.v. schuldhulp light en werkwijze)	- 75.000	- 75.000
BB: Verhoging Tegemoetkoming laptop	17.500	17.500
BB: Aanzuigende werking campagne coll. ziektekostenverzekering	75.000	75.000
Kindpakket: Aanvraag Cultuur en Sport (stapeling)	Herschikking	
Kindpakket: Aanpassing Zwemlesregeling	binnen budget	
Overig: Voedselbank (max 3 mnd)	- 7.000	- 7.000
Invoering Minima effectrapportages	12.000	12.000
Bereken uw Recht (BUR) of vergelijkbaar systeem	10.000	6.500
Applicatie Vroegsignalering 2.0.	2.000	2.000
	54.500	51.000
Incidentele Effecten Maatregelen nieuw beleid	2024	
Enmalige Bewustwordingscampagne	65.000	
Deskundigheidsbevordering (trainingen Toegang en consulenten)	25.000	
EXTRA benodigd budget maatregelen Minimabeleid 2024-2028	144.500	51.000

Zoals ook reeds in de kanttekeningen benoemd is er op dit moment geen dekking voor de structurele opfocusing van het budget. Mocht u negatief besluiten dan zal het beleid alsnog aangepast worden en wordt er niet overgegaan tot de inzet van de voorgestelde maatregelen.

Duurzaamheid

Dit beleidskader loopt voor de duur van vier jaar. Dat wil niet zeggen dat alle uitgangspunten binnen deze vier jaar afgerond zijn. Armoede en schulden zijn complexe maatschappelijke problemen die om een lange adem vragen. De uitgangspunten dragen bij aan het bestrijden van de negatieve effecten van deze problemen en aan het voorkomen ervan. Binnen de vier jaar waarin dit beleidskader voorziet kunnen we armoede en schuldenproblematiek niet volledig oplossen. We zijn namelijk ook afhankelijk van factoren buiten onze invloedssfeer, zoals de inkomenspolitiek van het Rijk, de economische situatie, etc.

Het beleidskader levert een bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties, te weten:

- Doelstelling 1, beëindig armoede overal en in al haar vormen
- Doelstelling 3, verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden
- Doelstelling 8, bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei
- Doelstelling 10, dring ongelijkheid in en tussen landen terug

Participatie

Het beleidskader is tot stand gekomen met input van diverse betrokkenen. Zo is in de zomer van 2022 input opgehaald bij betrokken inwoners, medewerkers en ketenpartners. Naast de Adviesraad Sociaal Domein, sociaal raadsliden en ONS Welzijn hebben organisaties zoals Vluchtelingenwerk, de GGD, scholen en zorgcoöperaties in werkgroepen meegedacht in de uitgangspunten van het nieuw te vormen beleid.

Er is ook uitvoerig met de collegeleden gesproken. De uitkomst van deze gesprekken sloot goed aan op wat de werkgroepen naar voren brachten. Integraal werken, nauwere samenwerking binnen de keten en inzet op preventie stonden centraal.

Op 1 december 2022 is er een raadsinformatieavond georganiseerd waarin uw leden hun bijdrage konden leveren aan het nieuwe beleid. Aan de hand van een aantal stellingen kwamen het belang van bestaanszekerheid, zelfredzaamheid en meedoen in de samenleving sterk naar voren.

Communicatie

Het beleidskader wordt actief bij de pers onder de aandacht gebracht. Ook de uitvoering wordt, als daar aanleiding toe is, met een persbericht onder de aandacht gebracht. Verder wordt de website geactualiseerd, en besteden we aandacht aan het kader op onze social media en op de gemeentepagina in de huis-aan-huiskranten. Daarvoor zoeken we nog een aansprekende vorm, bijvoorbeeld in de vorm van interviews met inwoners die met de problematiek te maken hebben of hebben gehad.

Vervolg

Na vaststelling door uw raad, gaat het kader in op 1 januari 2024. De eerste beleidswijzigingen worden dan al doorgevoerd. De exacte planning daarvan stellen we op in samenspraak met onze medewerkers, ketenpartners en betrokken inwoners. Waar nodig in de uitwerking van het beleid, leggen we dit ter besluitvorming voor aan het college en/of uw raad.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Beleidskader Armoede en Schulden 2024-2028
2. Begrotingswijziging beleidskader Armoede en Schulden 2024-2028

Uden, 26 september 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

M.J.D. Donders-de Leest (wnd.)